

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น แนวทางการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลาดหลักทรัพย์ฯ”) ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใต้แนวคิดการพัฒนา Bond Connect Platform เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานกลางสำหรับการเสนอขาย การถือครอง การเผยแพร่ข้อมูล และการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดรอง โดยในระยะแรกจะเริ่มจากพันธบัตรภาครัฐประเภทพันธบัตรออมทรัพย์

ในการนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รวบรวมความคิดเห็นจากผู้ให้ความเห็นจำนวนทั้งสิ้น 25 ราย ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์ 22 ราย ผู้ลงทุนบุคคล 2 ราย และธนาคารที่เป็นตัวแทนจำหน่าย 1 ราย ทั้งนี้ พบว่าผู้ให้ความเห็นทั้งหมด เห็นด้วยกับหลักการโดยรวม ของแนวทางการจัดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูล การเพิกถอนหลักทรัพย์ ตลอดจนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคา และการส่งมอบหลักทรัพย์ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในบางประเด็น ซึ่งได้สรุปรายละเอียดไว้ในเอกสารฉบับนี้

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น

ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแนวคิดในการพัฒนา Bond Connect Platform เพื่อยกระดับพันธบัตรภาครัฐจาก “สินทรัพย์เพื่อการออม” ไปสู่การเป็น “สินทรัพย์เพื่อการลงทุน” ที่มีสภาพคล่อง โปร่งใส และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในตลาดทุนได้มากยิ่งขึ้น โดยเชื่อมโยงกระบวนการสำคัญตั้งแต่การเสนอขายในตลาดแรก การถือครองหลักทรัพย์ การเผยแพร่ข้อมูล ไปจนถึงการซื้อขายในตลาดรอง

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเปิดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมีสาระสำคัญ 2 ประเด็น ดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูล และการเพิกถอนหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจดทะเบียนและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับตราสารหนี้ ให้มีความชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับลักษณะของตราสาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน และรองรับการซื้อขายในตลาดรองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางสำคัญ ได้แก่

1. รับผิดชอบพันธบัตรภาครัฐที่ประสงค์จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งครอบคลุมตราสาร ได้แก่ ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย และพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ต้นเงินและดอกเบี๋ย
2. กำหนดให้นายทะเบียนสามารถเป็นได้ทั้งธนาคารแห่งประเทศไทย บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือหน่วยงาน/บุคคลภายนอกที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นชอบ
3. กำหนดให้ผู้ออกเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพันธบัตรภาครัฐอย่างเพียงพอและเหมาะสม เช่น กำหนดการจ่ายดอกเบี๋ย และกำหนดการไถ่ถอน
4. กำหนดเหตุและแนวทางการเพิกถอนหลักทรัพย์ เช่น เมื่อครบกำหนดอายุของพันธบัตร หรือกรณีผู้ออกร้องขอ หรือมีเหตุอื่นตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นสมควร

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคา และการส่งมอบหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอให้การซื้อขายพันธบัตรภาครัฐภายใต้ Bond Connect Platform ดำเนินการบนโครงสร้างเดียวกับหลักทรัพย์อื่นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นระบบและกลไกที่ผู้ลงทุนมีความคุ้นเคย โดยมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์บางประการให้เหมาะสมกับลักษณะของตราสารหนี้ โดยมีแนวทางสำคัญ ได้แก่

1. ให้การซื้อขายพันธบัตรภาครัฐดำเนินการผ่านบริษัทสมาชิก และชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์แบบ T+2 โดยมี TCH ทำหน้าที่เป็น Central Counterparty
2. กำหนดวันและเวลาซื้อขายเช่นเดียวกับหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญ
3. รองรับการซื้อขายแบบ AOM โดยใช้หลัก Price then Time Priority
4. รองรับการซื้อขายด้วยวิธี Trade Report สำหรับรายการ Big Lot และ Off-hour
5. กำหนดให้มี Trading Sign เพื่อแจ้งข้อมูลสำคัญ เช่น H และ SP
6. กำหนด Ceiling & Floor ที่ $\pm 10\%$ ของราคาอ้างอิง
7. กำหนด Tick size เท่ากับ 0.00001 และ Board Lot เท่ากับ 1 หน่วย
8. เพิ่มเครื่องหมาย Corporate Action ได้แก่ XI สำหรับดอกเบี๋ย และ XP สำหรับเงินต้น
9. ไม่ให้พันธบัตรภาครัฐถูกระงับตามกลไก Circuit Breaker ของตลาดหุ้น
10. ไม่ใช่ Auto Pause
11. ไม่อนุญาตให้มีการขายชอร์ต
12. ไม่นำข้อมูลการซื้อขายพันธบัตรภาครัฐมารวมในการคำนวณดัชนีของตลาดหลักทรัพย์

สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับ

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูล และการเพิกถอนหลักทรัพย์

ผู้ให้ความเห็นทั้งหมด 25 ราย หรือ 100% เห็นด้วยกับหลักการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลกลางสำหรับพันธบัตร
ควรจัดทำข้อมูลของพันธบัตรที่จะเสนอขายในรูปแบบเอกสารกลาง หรือ Fact Sheet เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้บริการและให้ข้อมูลแก่ผู้ลงทุน
2. การกำหนดรูปแบบและช่องทางการเปิดเผยข้อมูลให้ชัดเจน
ควรกำหนดรูปแบบ ช่องทาง และระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพันธบัตรให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน เพื่อให้บริษัทสมาชิกสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการให้บริการและสื่อสารกับผู้ลงทุนได้อย่างถูกต้อง
3. การแจ้งข้อมูลกรณีเพิกถอนหลักทรัพย์
ควรกำหนดแนวทางการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าเกี่ยวกับการเพิกถอนหลักทรัพย์ และเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ลงทุนและบริษัทสมาชิกสามารถเตรียมการได้อย่างเหมาะสม
4. การเตรียมความพร้อมด้านระบบงานและการประสานงานกับสมาชิก
ควรกำหนดแผนดำเนินงาน ระยะเวลา และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน รวมทั้งหารือร่วมกับบริษัทสมาชิก เพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบและเตรียมความพร้อมด้านระบบงานได้อย่างเหมาะสม
5. การพิจารณาต่อยอดในระยะถัดไป
เสนอให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณาต่อยอดการพัฒนาระบบในอนาคต ภายหลังจากการพัฒนาระบบรองรับตราสารหนี้ภาครัฐแล้ว เช่น การพิจารณาขยายแนวทางไปยังตราสารหนี้ภาคเอกชน

2. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคา และการส่งมอบหลักทรัพย์

ผู้ให้ความเห็นทั้งหมด 25 ราย หรือ 100% เห็นด้วยกับหลักการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมกับลักษณะตราสารหนี้
ควรพิจารณาค่านายหน้าซื้อขายและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับลักษณะของตราสารหนี้ เนื่องจากพันธบัตรภาครัฐมีผลตอบแทนค่อนข้างจำกัด หากต้นทุนการซื้อขายสูงเกินไปอาจกระทบต่อผลตอบแทนของผู้ลงทุน โดยเฉพาะกรณีซื้อขายก่อนครบกำหนดอายุ
2. การเก็บรักษาและส่งมอบผ่านบัญชีหลักทรัพย์เดิม
ควรให้การเก็บรักษาและการส่งมอบพันธบัตรสามารถดำเนินการผ่านบัญชีหลักทรัพย์เดิมของผู้ลงทุน โดยไม่ต้องเปิดบัญชีแยกต่างหาก เพื่อลดความยุ่งยากและเพิ่มความสะดวกในการใช้งาน
3. การรองรับผู้ลงทุนที่ยังไม่สามารถเปิดบัญชีหลักทรัพย์ได้ทันที
ควรพิจารณากระบวนการรองรับผู้ลงทุนในตลาดแรกที่ยังไม่สามารถเปิดบัญชีหลักทรัพย์ได้ทันที เช่น การใช้บัญชีของผู้ออก หรือกลไกอื่นที่เหมาะสม โดยเฉพาะสำหรับผู้ลงทุนที่ประสงค์จะถือครองจนถึงครบกำหนด
4. ความเหมาะสมของการขึ้นเครื่องหมายประกอบการซื้อขาย
ควรพิจารณาความเหมาะสมของการขึ้นเครื่องหมายประกอบการซื้อขายและ Corporate Action ที่เกี่ยวข้องกับตราสารหนี้ เช่น XI และ XP เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของพันธบัตร และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่ผู้ลงทุน
5. ความชัดเจนของ Ceiling & Floor และ Tick Size

- ควรกำหนดรายละเอียดของ Ceiling & Floor และ Tick Size ให้ชัดเจน โดยเฉพาะการอ้างอิงจากราคาหรือ Yield เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของตราสารหนี้และแนวปฏิบัติของตลาด
6. การแสดงข้อมูลราคาและผลตอบแทนให้ผู้ลงทุนเข้าใจได้ชัดเจน
ควรกำหนดมาตรฐานการแสดงผลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายพันธบัตร เช่น ราคา และ Yield เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าใจต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนได้อย่างถูกต้อง
  7. แนวทางเกี่ยวกับผู้ดูแลสภาพคล่อง
ควรพิจารณาความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาท คุณสมบัติ และแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลสภาพคล่อง หากตลาดหลักทรัพย์ จะกำหนดให้มีผู้ดูแลสภาพคล่องสำหรับพันธบัตรที่ซื้อขายในตลาดตรง
  8. ความพร้อมด้านระบบงาน การชำระราคา และ Back Office
ควรหารือร่วมกับบริษัทสมาชิกเกี่ยวกับรายละเอียดด้านระบบงาน การชำระราคา การส่งมอบหลักทรัพย์ และงาน Back Office เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถปฏิบัติได้จริง

การดำเนินการของตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์ จะปรับปรุงเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามหลักการที่เสนอข้างต้น

สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะดำเนินการตามแนวทางที่ได้เตรียมการไว้แล้วในประเด็นที่เกี่ยวข้อง และจะนำข้อเสนอแนะอื่นไปศึกษาและพิจารณาความเหมาะสมเพิ่มเติม รวมทั้งหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบริษัทสมาชิก เพื่อให้การดำเนินโครงการ Bond Connect Platform เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป